

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 2

van **LYDIA PEETERS**

datum: 24 september 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Strategische projecten - Toekomstvisie

Op 18 september 2018 organiseerde het departement Omgeving een studiedag over 10 jaar strategische projecten in Vlaanderen. De klemtoon werd gelegd op geïntegreerde gebiedsontwikkeling en er werd gepleit voor de verdere uitbouw van een financiële ondersteuning door Vlaanderen.

Tijdens de studiedag viel echter op dat er met geen woord gerept werd over de rol van Europa inzake financiering van geïntegreerde gebiedsgerichte projecten in Vlaanderen. Dit is opmerkelijk aangezien toenmalig minister Dirk Van Mechelen destijds zonder meer visionair de bevoegdheid inzake het territoriale cohesiebeleid gekoppeld heeft aan die van ruimtelijke ordening. Visionair des te meer als we zien dat de Europese Commissie in mei 2018 haar voorstel kenbaar heeft gemaakt voor het cohesiebeleid 2021-2027, waarbij de realisatie van geïntegreerde territoriale ontwikkelingsstrategieën ondersteund wordt.

De klemtoon in het initiatief van de Europese Commissie ligt bij het uitwerken van geïntegreerde territoriale ontwikkelingsstrategieën en voorziet in ITI (Integrated Territorial Investment) en CLLD (Community-Led Local Development). Bijzondere aandacht gaat verder naar geïntegreerde duurzame stadsontwikkeling met focus op functionele stedelijke gebieden (functional urban areas) waarbij de creatie van 'urban-rural links' wordt aangemoedigd. Het cohesiebeleid voor de periode 2021-2027 staat dus voor een Europa dat regio's sterker maakt door lokale geleide ontwikkelingsstrategieën te ondersteunen. De lokale, stedelijke en territoriale overheden zullen daarom meer betrokken zijn bij het beheer van EU-fondsen, terwijl de hogere medefinancieringspercentages de inbreng van regio's en steden in door de EU gefinancierde projecten zullen vergroten. Achterliggende doelstelling is om territoriale cohesie te bevorderen binnen de EU.

De vraag naar meer geïntegreerde beleidsplanning is terecht. Ruimtelijk beleid vormt een belangrijk onderdeel van het geheel. Daarom lijkt het belangrijk om de NMBS te betrekken bij de uitwerking van een strategisch plan voor Vlaanderen in functie van een Vlaams beleid dat de focus legt op meer groei rond knooppunten. De noodzakelijke investeringen in stations-, energie- en spoorinfrastructuur zullen immers noodzakelijkerwijze het ritme bepalen van de gewenste verdichting rond stationsbuurten.

1. Op welke manier organiseert en faciliteert de minister dit structureel overleg met de NMBS met betrekking tot de totstandkoming van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

(BRV)? Heeft de minister garanties dat het investeringsplan van de NMBS wordt afgestemd op de beoogde BRV-doelstellingen en de vooropgestelde timing voor realisaties?

2. Hoe kan de minister garanderen dat er voldoende aandacht in Vlaanderen wordt geschonken aan territoriale cohesie? Hoe zorgt zij ervoor dat de ontwikkeling tussen stedelijke centra en landelijk gebied in balans en vanuit wisselwerking met elkaar verloopt?
3. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de ITI's in Vlaanderen en hoe ziet de minister dit naar de toekomst?
4. Waarom heeft de minister de toch wel heel belangrijke uitdaging tot het ontharden niet gelanceerd als een oproep strategische projecten? Valt dergelijke beleidsuitdaging niet onder de noemer strategische projecten?

ANTWOORD

op vraag nr. 2 van 24 september 2018

van **LYDIA PEETERS**

1. Om in het kader van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zicht te krijgen op de capaciteitsnoden van onze stations, is het nodig zicht te krijgen op de knooppunten die een gewenste rol zullen spelen (daarbij gaat het niet enkel om stations), gekoppeld aan het gewenst multimodaal vervoerssysteem op regioniveau. Mijn administratie zet daarom vandaag in eerste instantie in op het samenspel met de trajecten rond de regionale mobiliteitsplannen.
2. Met de aandacht voor verdichting zet Vlaanderen al sinds het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in op territoriale cohesie. Het knooppuntenverhaal in de goedgekeurde strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen verscherpt die aandacht. Deze strategische visie vormt het kader voor ontwikkelingen in balans en vanuit wisselwerking. Het is de combinatie van die visie met verschillende tools en instrumenten die ervoor moet zorgen dat die wisselwerking ook daadwerkelijk vorm kan krijgen. Daarbij gaat het om gebiedsontwikkeling-tools zoals T.OP en de strategische projecten, de VIP-werking binnen het departement Omgeving, het toepassen van Omzendbrief RO 2017/01, de instrumenten uit het instrumentendecreet, de proeftuinen 'ontharden' enzovoort. Belangrijk is dat het om een geheel aan aangeboden tools en instrumenten gaat waarmee verschillende relevante partijen in het ontwikkelingsverhaal (in samenwerking) aan de slag kunnen.
3. Voor de stand van zaken met betrekking tot de Geïntegreerde Territoriale Investeringsverwijs ik naar het Agentschap Innoveren en Ondernemen en mijn collega minister Muyters. Ik ben het met u eens dat de fondsen uit het Europese Cohesiebeleid een belangrijke stimulans kunnen zijn voor gebiedsgerichte ontwikkeling in Vlaanderen. De besprekingen van de nieuwe Verordening Gemeenschappelijke Bepalingen, waar de instrumenten 'Geïntegreerde Territoriale Investerings' en 'Vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling' in worden beschreven, zijn sinds september aangevat. In een eerste fase heb ik de Commissie een aantal vragen gesteld over hoe deze instrumenten, samen met een voorgesteld 'ander nationaal territoriaal instrument', kunnen werken. Zolang deze vragen nog niet beantwoord zijn, kan ik mij nog niet uitspreken over een eventueel toekomstig gebruik van deze instrumenten.
4. Er bestaat een verschil in de subsidies strategische projecten die gericht zijn op de coördinatie van gebiedsgerichte processen en de 'ontharding', waar een focus gelegd wordt op investeringsmiddelen. Het thema ontharding, zoals het momenteel wordt opgenomen, is relatief nieuw. Er wordt voor een eigen aanpak met een aparte oproep gekozen, onder de noemer 'proeftuinen', wegens het test-karakter (zie ook www.omgevingvlaanderen.be/ontharden). Een bijkomende oproep in het kader van de strategische projecten was dus niet aan de orde, wat niet wegneemt dat vanuit de lopende strategische projecten aanvragen kunnen worden ingediend. Er is ook, zoals op het event van 18 september 2018 inderdaad werd gevierd, een tiende oproep lopende.